COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 24.3.2022
COM(2022) 128 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI FINANCIAR ȘI COMITETUL PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ

Raport privind Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) în urma pandemiei de COVID-19 în temeiul articolului 14 din Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului

SURE după 18 luni: al treilea raport semestrial

REZUMAT

Prezentul raport este cel de-al treilea raport semestrial privind Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE). Acesta confirmă constatările prezentate în rapoartele anterioare și descrie operațiunile și utilizarea instrumentului până în prezent, precum și impactul socioeconomic al acestuia. SURE este un instrument de criză, cu un buget de 100 de miliarde EUR, creat de Uniunea Europeană (UE) pentru a ajuta statele membre să protejeze locurile de muncă și veniturile lucrătorilor în contextul pandemiei de COVID-19. SURE este, de asemenea, o expresie puternică a solidarității dintre statele membre prin intermediul UE: toate statele membre au convenit să ofere UE garanții bilaterale, astfel încât aceasta să se poată împrumuta de pe piețe în condiții foarte favorabile pentru a finanța împrumuturile SURE.

Un instrument nou instituit rapid pentru a răspunde impactului socioeconomic al pandemiei

Punerea în aplicare a instrumentului a fost rapidă și fără sincope și aproape toate cele 94 de miliarde EUR din asistența financiară acordată în cadrul SURE au fost plătite unui număr de 19 state membre. Ca parte ca răspunsului inițial la pandemie al UE, la 2 aprilie 2020 Comisia a propus Regulamentul SURE, acesta fiind adoptat de Consiliu la 19 mai 2020. Pachetul financiar de 100 de miliarde EUR a devenit disponibil la 22 septembrie 2020, după ce toate statele membre au semnat acordurile de garanție. Comisia a accelerat punerea în aplicare a instrumentului, colaborând îndeaproape cu statele membre. Cea mai mare parte a asistenței financiare acordate a fost plătită în doar șapte luni, din octombrie 2020 până în mai 2021.

UE a emis pentru prima dată obligațiuni cu impact social pentru a finanța asistența financiară acordată statelor membre în cadrul SURE. Pe lângă cerințele Regulamentului SURE, prezentul raport prezintă totodată informațiile relevante în conformitate cu cadrul UE privind obligațiunile cu impact social SURE și reconfirmă faptul că cheltuielile SURE au fost bine aliniate la obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU.

Utilizarea SURE în continuare de către statele membre beneficiare

Prezentul raport confirmă estimarea anterioară potrivit căreia SURE a sprijinit aproximativ 31 de milioane de persoane și 2½ milioane de firme în 2020. Cifrele menționate reprezintă aproape 30 % din totalul locurilor de muncă și un sfert din totalul firmelor din statele membre beneficiare. Firmele mici au fost principalii beneficiari ai sprijinului SURE. Sectoarele care au beneficiat cel mai mult de sprijin au fost comerțul cu ridicata și cu amănuntul, serviciile de cazare și alimentație publică și industria prelucrătoare, iar multe state membre au sprijinit și alte sectoare prin măsuri specifice.

SURE a continuat să protejeze locurile de muncă în timpul redresării inegale din 2021, sprijinind aproximativ 3 milioane de persoane și peste 400 000 de firme. Cheltuielile publice pentru măsurile eligibile în cadrul SURE au continuat să reflecte, în linii mari, situația epidemiologică. Ca urmare a valurilor ulterioare ale pandemiei, cheltuielile publice agregate din cadrul SURE din 2021 s-au dovedit a fi cu 3 miliarde EUR mai mari decât se preconizase la

momentul raportării anterioare, în iunie 2021. Deși utilizarea schemelor privind reducerea timpului de muncă a scăzut față de vârful înregistrat în 2020, aceasta a rămas substanțială în 2021.

În ianuarie 2022, unui stat membru i s-a acordat asistență financiară suplimentară, iar în cazul unui alt stat membru, decizia de punere în aplicare a Consiliului a fost modificată pentru a include măsuri suplimentare. Ungaria a primit sprijin suplimentar în valoare de 147 de milioane EUR pentru a extinde măsurile existente și a finanța o măsură nouă. Decizia inițială de punere în aplicare a Consiliului referitoare la Portugalia a fost modificată pentru a include trei măsuri suplimentare, care să permită Portugaliei să absoarbă întreaga sumă a asistenței financiare acordate deja în septembrie 2020.

Până în acest moment, aproape toate cheltuielile publice planificate în cadrul SURE au fost efectuate. În prezent, se preconizează că totalul cheltuielilor publice pentru măsurile eligibile în cadrul SURE va ajunge la 118 miliarde EUR. Această sumă depășește cu mult asistența financiară totală acordată (94 de miliarde EUR), deoarece o serie de state membre au cheltuit sau au planificat să cheltuiască pentru măsuri eligibile mai mult decât asistența financiară solicitată. Acest lucru arată relevanța ridicată a măsurilor sprijinite de SURE din perspectiva statelor membre. Mai mult de jumătate din cheltuielile publice totale pentru măsurile eligibile în cadrul SURE vizează scheme privind reducerea timpului de muncă. Caracterul subsidiar al cheltuielilor legate de sănătate – care reprezintă doar 5 % din totalul cheltuielilor – a fost confirmat încă o dată.

Gradul de absorbție a asistenței financiare acordate în cadrul SURE este ridicat pentru marea majoritate a statelor membre. Acesta rămâne foarte scăzut într-un singur stat membru și este monitorizat îndeaproape într-un alt stat membru. În România, deficitul semnificativ de absorbție identificat în primul și în al doilea raport – trei sferturi din suma acordată de Consiliu – rămâne, în linii mari, neschimbat. În Polonia, se constată un deficit de absorbție moderat din cauza unor cheltuieli mai mici decât se preconizase pentru măsurile eligibile în cadrul SURE, deși în informațiile naționale utilizate în cel de-al doilea raport nu a fost identificat niciun astfel de deficit. Cheltuielile totale din Polonia sunt mai mici decât suma acordată de Consiliu în cadrul SURE, dar rămân la un nivel care depășește suma deja plătită. Riscul de absorbție identificat în cel de-al doilea raport pentru Portugalia și Cipru nu mai reprezintă o problemă.

Evaluare actualizată a impactului SURE

Prezentul raport confirmă estimarea din raportul anterior, potrivit căreia măsurile adoptate pentru sprijinirea politicilor, printre care și SURE, au contribuit efectiv la prevenirea șomajului pentru 1½ milioane de persoane în 2020. Creșterea șomajului în statele membre beneficiare a fost moderată în 2020, în pofida scăderii puternice a producției economice, și semnificativ mai mică decât se preconizase. Acest lucru s-a realizat prin reținerea angajaților în firme și prin menținerea activității lucrătorilor independenți. Ca factor suplimentar, SURE a contribuit și la îmbunătățirea încrederii generale în întreaga UE, fapt confirmat de un sondaj Eurobarometru recent, în cadrul căruia SURE s-a bucurat de sprijin larg din partea cetățenilor

UE. Astfel cum s-a raportat în cel de al doilea raport semestrial, se estimează, de asemenea, că statele membre au economisit în total 8,2 miliarde EUR la plata dobânzilor ca urmare a faptului că au primit asistență financiară prin intermediul SURE.

Privind în perspectivă, protecția ocupării forței de muncă în primii doi ani ai pandemiei a sprijinit o redresare mai rapidă decât după crizele anterioare. În 2022, se preconizează că redresarea va compensa cu prisosință pierderile din PIB suferite în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19, depășind considerabil ritmul redresării înregistrat după criza financiară mondială și criza din zona euro, când PIB-ul a rămas cu mult sub nivelul anterior crizelor la doi ani de la izbucnirea lor. SURE a contribuit la aceasta prin finanțarea schemelor menite să ajute firmele să își păstreze angajații și competențele și să faciliteze pregătirea lucrătorilor independenți pentru a-și relua activitățile.

Persistența evenimentelor excepționale care justifică SURE

Există în continuare un grad ridicat de incertitudine cu privire la perspectivele economice, având în vedere caracterul imprevizibil al pandemiei – împotriva căreia a fost creat instrumentul SURE – și evoluția situației geopolitice din Ucraina. Majoritatea statelor membre ale UE au evitat reintroducerea unor măsuri stricte și generalizate de izolare pe tot parcursul iernii și în timpul valului Omicron, deși anumite sectoare au fost în continuare afectate în mod deosebit de restricții. Incertitudinea cu privire la virus și la noile variante potențiale rămâne ridicată. Ritmul de creștere, care s-a accelerat în 2021, a încetinit la sfârșitul anului, iar invazia Ucrainei a accentuat incertitudinea economică.

Măsurile de politică menite să atenueze impactul pandemiei au devenit din ce în ce mai specifice pentru a facilita redresarea și au fost sprijinite prin Mecanismul de redresare și reziliență. Întrucât SURE rămâne în vigoare până la 31 decembrie 2022 și în prezent există încă o sumă disponibilă de 5,6 miliarde EUR, se poate acorda în continuare asistență financiară în cadrul acestui instrument pentru combaterea perturbărilor economice grave cauzate de pandemia de COVID-19.

Informații privind sistemele naționale de audit și de control

Prezentul raport introduce o examinare a sistemelor naționale de control și de audit pe baza informațiilor raportate de statele membre, în conformitate cu Regulamentul SURE, pentru a preveni utilizarea abuzivă a asistenței financiare acordate în cadrul SURE. Separat de sistemele de control ale Comisiei, statele membre trebuie să asigure utilizarea adecvată a fondurilor la nivel național, să prevină neregulile și fraudele și să recupereze fondurile utilizate necorespunzător, în conformitate cu Regulamentul SURE și cu acordurile bilaterale de împrumut. Pentru a se asigura că statele membre dispun de sistemele necesare pentru a respecta această obligație, Comisia a solicitat statelor membre să furnizeze informații cu privire la sistemele naționale de control și de audit relevante pentru SURE. Prezentul raport sintetizează informațiile raportate de toate statele membre beneficiare.

Structura instituțională a sistemelor naționale de control și de audit variază foarte mult de la un stat membru la altul. În aproape toate statele membre, instituțiile care efectuează

controlul și auditul măsurilor sprijinite de SURE existau deja înainte de pandemia de COVID-19. Într-un singur stat membru au fost create instituții noi în mod special pentru măsurile sprijinite de SURE. Într-un alt stat membru au fost instituite noi sisteme de audit și de control doar pentru o anumită măsură, în plus față de cele existente.

Toate statele membre beneficiare au efectuat controale pentru a preveni utilizarea necorespunzătoare a asistenței financiare acordate în cadrul SURE. În toate statele membre, cu excepția unuia, controalele și auditurile au depistat cazuri de nereguli sau fraude. Statele membre au raportat tipuri similare de nereguli sau fraude și toate statele membre și-au documentat activitatea în acest sens. Treisprezece state membre au inițiat acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor utilizate necorespunzător. În unele state membre, fondurile au fost recuperate fără acțiuni în justiție.

INTRODUCERE

Prezentul raport este cel de-al treilea raport semestrial privind Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE). SURE a fost creat de Uniunea Europeană (UE) în mai 2020 pentru a ajuta statele membre să protejeze locurile de muncă și veniturile lucrătorilor în timpul pandemiei de COVID-19[1]. Acesta oferă statelor membre solicitante asistență financiară din partea Uniunii sub formă de împrumuturi în condiții favorabile. SURE pune la dispoziție asistență financiară în valoare de până la 100 de miliarde EUR, destinată să contribuie la finanțarea schemelor privind reducerea timpului de muncă sau a unor măsuri similare adoptate de statele membre pentru protejarea angajaților și a lucrătorilor independenți, precum și la finanțarea în subsidiar a unor măsuri legate de sănătate, în special la locul de muncă.

Prezentul raport semestrial reprezintă o obligație legală. El este adoptat de Comisia Europeană („Comisia") în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului („Regulamentul SURE")[2], pentru a-și îndeplini obligația de a raporta Parlamentului European, Consiliului, Comitetului economic și financiar (CEF) și Comitetului pentru ocuparea forței de muncă[3]. Următorul raport va trebui prezentat până la sfârșitul lunii septembrie 2022. Data-limită pentru includerea informațiilor în prezentul raport a fost 7 februarie 2022 pentru raportarea statelor membre și 6 martie 2022 pentru datele epidemiologice și economice[4].

Prezentul raport reconfirmă, în ianuarie 2022, evaluările pozitive ale SURE prezentate în primele două rapoarte semestriale. Principalele sale constatări pot fi rezumate după cum urmează:

- Se estimează că aproximativ 31 de milioane de persoane și 2½ milioane de firme au fost sprijinite de SURE în 2020.
- Trei milioane de persoane și peste 400 de mii de firme din 13 state membre au fost sprijinite de SURE în 2021.
- Se estimează că măsurile naționale privind piața forței de muncă sprijinite de SURE au contribuit efectiv la prevenirea șomajului pentru aproape 1½ milioane de persoane în 2020.

---

[1] SURE decurge din Orientările politice ale Comisiei pentru perioada 2019-2024, care au propus instituirea unui sistem european de reasigurare pentru indemnizațiile de șomaj, pentru a proteja cetățenii europeni și a reduce presiunea asupra finanțelor publice în perioadele de șocuri externe. În urma izbucnirii pandemiei de COVID-19 în Europa, acesta a fost instituit pe baza propunerii Comisiei din 2 aprilie 2020.

[2] Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 privind instituirea unui instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) ca urmare a epidemiei de COVID-19, JO L 159, 20.5.2020, p. 1 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0672&from=en).

[3] În temeiul articolului 14 din regulament, Comisia raportează cu privire la utilizarea asistenței financiare, inclusiv sumele restante și calendarul de rambursare aplicabil în temeiul SURE, precum și cu privire la persistența evenimentelor excepționale care justifică aplicarea Regulamentului SURE (pandemia de COVID-19).

[4] Toate tabelele de raportare au fost transmise inițial până la 26 ianuarie 2022, iar chestionarele de audit până la 7 februarie 2022 (cu excepția Letoniei, care a transmis chestionarul la 15 februarie 2022). În plus, după această dată au fost furnizate câteva clarificări minore cu privire la date.

- Nouăsprezece state membre au solicitat și au beneficiat de asistență financiară în cadrul SURE.
- Dintre acestea, șapte state membre au primit sprijin suplimentar din partea Consiliului, cel mai recent fiind cazul Ungariei în ianuarie 2022.
- Au fost alocate peste 94 de miliarde EUR și au fost plătite aproape 90 de miliarde EUR.
- Mai mult de jumătate din asistența financiară acordată în cadrul SURE a fost alocată de statele membre pentru a sprijini schemele privind reducerea timpului de muncă și peste 40 % pentru a sprijini măsuri similare, inclusiv aproape o treime din asistența totală pentru măsuri destinate lucrătorilor independenți.
- 5 % s-a alocat pentru măsuri legate de sănătate, care sunt „subsidiare” conform Regulamentului SURE.
- Gradul de absorbție a asistenței financiare acordate în cadrul SURE este ridicat pentru 17 dintre cele 19 state membre.
- Gradul de absorbție este încă foarte scăzut într-un stat membru și este monitorizat îndeaproape într-un alt stat membru[5]. În celelalte două state membre identificate în raportul semestrial anterior, absorbția nu mai este o problemă.
- Toate statele membre au efectuat controale pentru a preveni utilizarea necorespunzătoare a asistenței financiare acordate în cadrul SURE. În toate statele membre, cu excepția unuia, controalele și auditurile au detectat cazuri de nereguli și fraude.
- Pe lângă beneficiile sociale și de ocupare a forței de muncă, se estimează că statele membre au economisit 8,2 miliarde EUR sub formă de plăți de dobânzi[6].
- Peste 5 miliarde EUR sunt încă disponibile în cadrul SURE până la sfârșitul anului 2022, putând fi utilizate pentru a combate în continuare perturbările economice cauzate de pandemia de COVID-19.
- În plus față de aceste constatări, Eurobarometrul publicat în decembrie 2021 indică faptul că 82 % dintre europeni consideră că împrumuturile SURE au fost o idee bună.

Prezentul raport actualizează informațiile cuprinse în primele două rapoarte semestriale privind SURE și extinde analiza în anumite domenii. Raportul prezintă evoluțiile instituționale de la data-limită a celui de-al doilea raport, și anume începutul lunii septembrie 2021, inclusiv acordarea de asistență financiară suplimentară Ungariei și modificarea deciziei de punere în aplicare a Consiliului pentru Portugalia astfel încât să includă măsuri eligibile suplimentare, valoarea asistenței financiare rămânând neschimbată. Analiza din rapoartele anterioare este actualizată, în special cu privire la cheltuielile publice ale statelor membre acoperite de SURE – pe baza raportării semestriale furnizate de statele membre în ianuarie 2022 – și cu privire la impactul estimat al SURE – pe baza celor mai recente cifre macroeconomice. Aceasta se bazează pe analiza acoperirii prin instrumentul SURE a angajaților,

[5] Gradul de absorbție este definit aici ca fiind măsura în care un stat membru cheltuie finanțarea acordată de Consiliu pentru măsuri eligibile. România are un nivel foarte scăzut de absorbție, iar Polonia face obiectul unei monitorizări atente.

[6] Această cifră este aceeași ca în cel de-al doilea raport privind SURE, pentru că între timp nu s-au efectuat noi plăți.

a lucrătorilor independenți și a firmelor, luând în considerare evoluțiile din 2021. Un element important și în conformitate cu Regulamentul SURE și cu acordurile bilaterale de împrumut este faptul că prezentul raport introduce o examinare a sistemelor naționale de control și de audit instituite în statele membre pentru a preveni utilizarea abuzivă a asistenței financiare acordate în cadrul SURE.

Prezentul raport trece în revistă utilizarea până în prezent a instrumentului SURE și analizează impactul socioeconomic al acestuia. Raportul este structurat pe șase secțiuni. Secțiunea I prezintă asistența financiară acordată statelor membre, inclusiv sumele plătite și sumele restante, precum și calendarul de rambursare corespunzător. Secțiunea II face un rezumat al cheltuielilor publice totale efectuate de statele membre pentru măsurile naționale sprijinite de SURE[7]. Secțiunea III actualizează evaluarea inițială a impactului SURE prezentată în rapoartele anterioare. Secțiunea IV examinează evenimentele excepționale care justifică continuarea SURE. Secțiunea V prezintă informații privind sistemele naționale de control și de audit. În cele din urmă, secțiunea VI prezintă raportarea relevantă, asumată în temeiul secțiunii 2.4 din Cadrul UE privind obligațiunile cu impact social SURE, care este inclusă în prezentul raport[8].

I. UTILIZAREA ASISTENȚEI FINANCIARE ÎN CADRUL SURE: SUME ACORDATE ȘI PLĂTITE ȘI ALTE ASPECTE FINANCIARE

1.1 Prezentare generală a statelor membre beneficiare și a sumelor acordate

Un stat membru care a beneficiat deja de SURE, Ungaria, a primit asistență financiară suplimentară în ianuarie 2022. Ungaria a solicitat un sprijin suplimentar în valoare de 147 de milioane EUR în decembrie 2021, ca urmare a recrudescenței pandemiei în cursul anului, care a fost acordat de Consiliu la 25 ianuarie 2022, pe baza unei propuneri a Comisiei din 21 decembrie 2021[9]. Astfel, asistența financiară totală acordată în cadrul SURE se ridică la 94,4 miliarde EUR (a se vedea tabelul 1).

Tabelul 1: Imagine de ansamblu a sprijinului acordat în cadrul SURE (EUR)

Statul membru	*Suma totală acordată**	*Din care sume suplimentare*	*Suma plătită**	*Suma restantă*
Belgia	8 197 530 000	394 150 000	8 197 000 000	0
Bulgaria	511 000 000	0	511 000 000	0
Cipru	603 770 000	124 700 000	603 000 000	0
Cehia	2 000 000 000	0	2 000 000 000	0
Grecia	5 265 000 000	2 537 000 000	5 265 000 000	0

[7] Secțiunile I și II se referă la utilizarea asistenței financiare în cadrul SURE în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul SURE.

[8] https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/eu-borrower/eu-borrowing-activities/eu-sure-social-bond-framework_ro.

[9] Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/98 a Consiliului din 25 ianuarie 2022 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1561 privind acordarea unui sprijin temporar Ungariei în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, JO L 17, 26.1.2022, p. 42.

Spania	21 324 820 449	0	21 324 000 000	0
Croația	1 020 600 000	0	1 020 000 000	0
Italia	27 438 486 464	0	27 438 000 000	0
Lituania	957 260 000	354 950 000	957 000 000	0
Letonia	305 200 000	112 500 000	305 000 000	0
Malta	420 817 000	177 185 000	420 000 000	0
Polonia	11 236 693 087	0	8 236 000 000	3 000 000 000
Portugalia	5 934 462 488	0	5 411 000 000	523 000 000
România	4 099 244 587	0	3 000 000 000	1 099 000 000
Slovenia	1 113 670 000	0	1 113 000 000	0
Slovacia	630 883 600	0	630 000 000	0
Ungaria	651 470 000	147 140 000	504 000 000	147 000 000
Irlanda	2 473 887 900	0	2 473 000 000	0
Estonia	230 000 000	0	230 000 000	0
Total	**94 414 795 575**	**3 847 625 000**	**89 637 000 000**	**4 769 000 000**

*La efectuarea plăților, sumele acordate au fost rotunjite în minus în scopuri operaționale.

1.2 Plățile, sumele restante și calendarul de rambursare aplicabil

Până în luna februarie 2022, aproape 90 de miliarde EUR din asistența financiară acordată în cadrul SURE fuseseră plătite unui număr de 19 state membre (a se vedea tabelul 1). Această sumă reprezintă 95 % din totalul asistenței financiare SURE acordate de Consiliu statelor membre. Pe lângă recenta suplimentare acordată Ungariei, rămâne un volum relativ mic de fonduri care încă nu au fost plătite, fiind amânate fie la cererea statelor membre în cauză, fie până când se asigură absorbția fondurilor. Suma totală restantă pentru plată reprezintă mai puțin de 5 miliarde EUR. Detalii suplimentare privind operațiunile și plățile SURE către statele membre sunt prezentate în tabelul A1 din anexă.

Calendarul agregat de rambursare a împrumuturilor SURE în curs este prezentat mai jos. Tabelul 2 indică, pentru fiecare an, valoarea totală a principalului de rambursat și a dobânzilor.

Scadența medie a plăților către statele membre este de 14,5 ani, aproape de perioada maximă de 15 ani prevăzută în deciziile de punere în aplicare ale Consiliului.

Tabelul 2: Calendarul de rambursare a împrumuturilor SURE în curs ale UE

Anul calendaristic	Principal	Dobânzi	Total SURE
2021		35 480 000	35 480 000
2022		111 110 000	111 110 000
2023		122 500 000	122 500 000
2024		122 500 000	122 500 000
2025	8 000 000 000	122 500 000	8 122 500 000
2026	8 000 000 000	122 500 000	8 122 500 000
2027		122 500 000	122 500 000
2028	10 000 000 000	122 500 000	10 122 500 000
2029	8 137 000 000	122 500 000	8 259 500 000
2030	10 000 000 000	122 500 000	10 122 500 000
2031		122 500 000	122 500 000
2032		122 500 000	122 500 000
2033		122 500 000	122 500 000
2034		122 500 000	122 500 000
2035	8 500 000 000	122 500 000	8 622 500 000
2036	9 000 000 000	122 500 000	9 122 500 000
2037		104 500 000	104 500 000
2038		104 500 000	104 500 000
2039		104 500 000	104 500 000
2040	7 000 000 000	104 500 000	7 104 500 000
2041		97 500 000	97 500 000
2042		97 500 000	97 500 000
2043		97 500 000	97 500 000
2044		97 500 000	97 500 000
2045		97 500 000	97 500 000
2046	5 000 000 000	97 500 000	5 097 500 000
2047	6 000 000 000	75 000 000	6 075 000 000
2048		30 000 000	30 000 000
2049		30 000 000	30 000 000
2050	10 000 000 000	30 000 000	10 030 000 000
Total	**89 637 000 000**	**3 029 590 000**	**92 666 590 000**

II. UTILIZAREA INSTRUMENTULUI SURE: CHELTUIELI PUBLICE ȘI MĂSURI NAȚIONALE ACOPERITE DE SURE

Această secțiune vizează utilizarea instrumentului în sprijinul politicii. Mai precis, aceasta rezumă cheltuielile publice ale statelor membre acoperite de SURE sau eligibile în cadrul acestui instrument, precum și natura măsurilor naționale. De asemenea, este prezentat numărul de angajați și de firme care beneficiază de sprijin în cadrul SURE.

2.1 Cheltuieli publice efective și planificate sprijinite în cadrul SURE

2.1.1 Monitorizarea cheltuielilor publice aferente măsurilor eligibile

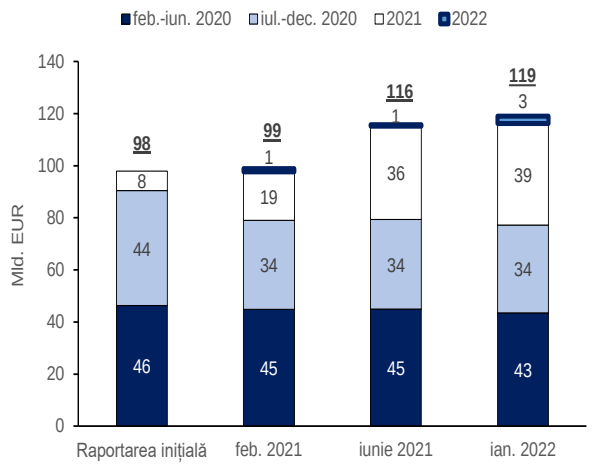
Raportarea semestrială transmisă de statele membre beneficiare este utilizată pentru a monitoriza utilizarea planificată și utilizarea efectivă a asistenței financiare acordate în cadrul SURE[10]**.** Raportarea necesară include alocarea cheltuielilor publice între măsurile acoperite de SURE (precum și acoperirea angajaților și a firmelor prin măsurile respective, astfel cum este raportată în secțiunea 2.3). Până în prezent, s-au efectuat patru serii de raportări: în august 2020 („raportarea inițială"), în ianuarie-februarie 2021 („primul raport"), în iunie 2021 („cel de-al doilea raport") și în ianuarie 2022 („ultima raportare"). Informațiile sunt prezentate *astfel cum au fost raportate de statele membre* cu privire la măsurile care sunt eligibile pentru SURE. Unele state membre au suplimentat sprijinul SURE cu finanțare națională sau cu fonduri structurale ale UE, astfel încât cheltuielile pot depăși valoarea sprijinului acordat în cadrul SURE. Raportarea facilitează măsurarea gradului de absorbție a asistenței financiare în cadrul SURE, prin compararea cu suma acordată de Consiliu.

Până în acest moment, aproape toate cheltuielile publice planificate în cadrul SURE au fost executate. Regulamentul SURE permite utilizarea asistenței financiare pentru creșteri planificate ale cheltuielilor publice destinate măsurilor acoperite de SURE. Până la finele anului 2021, 98 % din totalul cheltuielilor publice planificate pentru măsuri eligibile fuseseră deja efectuate[11]. În iunie 2020, ponderea cheltuielilor planificate a fost de 54 % (conform raportării inițiale); până în iunie 2021 (momentul celui de-al doilea raport), această pondere a scăzut la 10 %. Restul cheltuielilor planificate sunt în prezent de doar 2 % (a se vedea graficul 2), multe dintre măsuri fiind încheiate până la această dată.

[10] Irlanda și Estonia au solicitat sprijin SURE doar pentru cheltuielile publice suportate; ca atare, raportarea rămâne nemodificată din martie 2021.

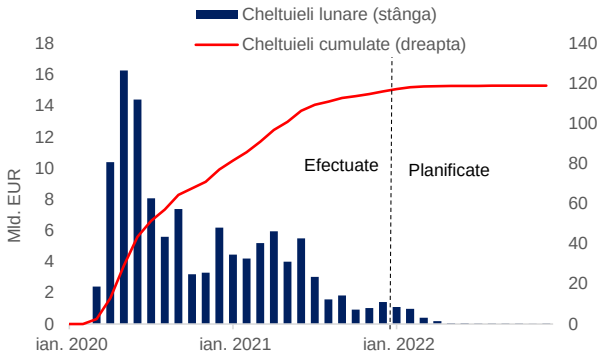
[11] Măsurile eligibile sunt cele descrise la articolul 3 alineatul (2) din regulament: scheme naționale privind reducerea timpului de muncă sau măsuri similare și, în subsidiar, măsuri legate de sănătate. Unele state membre (Estonia, Slovenia) au întrerupt raportarea cu privire la măsurile eligibile în cadrul SURE, deoarece nu mai utilizează asistența financiară SURE pentru a finanța aceste măsuri, suma acordată fiind deja depășită. Ca atare, cheltuielile totale pentru măsurile eligibile în cadrul SURE sunt mai mari decât cele raportate aici.

Graficul 1: Cheltuieli publice raportate

Sursa: *raportările statelor membre (ianuarie 2022).*
Notă: Estonia a solicitat sprijin din partea SURE în februarie 2021 și, astfel, este inclusă în raportare doar începând din iunie 2021.

Graficul 2: Evoluția lunară a cheltuielilor publice efectuate și planificate în cadrul SURE

Sursa: *raportările statelor membre (ianuarie 2022).*

În prezent, se preconizează că totalul cheltuielilor publice pentru măsurile eligibile în cadrul SURE va ajunge la 118 miliarde EUR, depășind asistența financiară totală acordată în cadrul SURE. Această sumă a rămas relativ stabilă de la raportul anterior, când se preconiza că va ajunge la 115 miliarde EUR (graficul 1). Suma totală acordată în cadrul SURE (94 de miliarde EUR) este depășită deoarece o serie de state membre intenționează să cheltuiască pentru măsuri eligibile mai mult decât asistența financiară solicitată și acordată[12]. Acest lucru evidențiază, de asemenea, faptul că domeniul de aplicare al SURE este în continuare relevant pentru statele membre.

Cheltuielile publice agregate din cadrul SURE din 2021 s-au dovedit a fi cu 3 miliarde EUR mai mari decât se preconizase la momentul raportării anterioare, în iunie 2021. Totuși, au existat diferențe între țări, șapte state membre raportând sume mai mici decât cele preconizate pentru 2021. În prezent, nouă state membre, în comparație cu trei în perioada anterioară, preconizează pentru 2022 cheltuieli în valoare totală de 2,6 miliarde EUR.

Cheltuielile publice pentru măsurile eligibile în cadrul SURE au continuat să reflecte, în linii mari, situația epidemiologică. După adoptarea unor măsuri stricte în prima jumătate a anului 2021 în întreaga Europă, cheltuielile au scăzut la un nivel minim lunar până la sfârșitul verii 2021, pe măsură ce campaniile de vaccinare au evoluat, iar statele membre au renunțat la utilizarea restricțiilor generale pentru a gestiona pandemia (a se vedea graficul 2). La sfârșitul anului 2021 s-a înregistrat o ușoară creștere a cheltuielilor publice, deoarece impactul variantei Omicron a condus la reintroducerea unor măsuri.

[12] Pentru Spania, Italia și Polonia, acest lucru se datorează, de asemenea, limitei de concentrare (de 60 % din suma maximă de 100 de miliarde EUR) care se aplică principalelor trei state membre beneficiare.

2.1.2 Absorbția fondurilor

Gradul de absorbție a asistenței financiare acordate în cadrul SURE este ridicat pentru marea majoritate a statelor membre. În condițiile în care aproape toate cheltuielile publice au fost efectuate în prezent, *17 dintre cele 19* state membre au cheltuit deja *cel puțin* asistența financiară totală care le-a fost acordată pentru măsuri eligibile (a se vedea graficul 3). Treisprezece dintre acestea au cheltuit sau planifică să cheltuiască *mai mult* decât suma acordată, inclusiv prin finanțarea la nivel național a sumei rămase.

Într-un stat membru, nivelul de absorbție a fondurilor este potențial mai mic decât cel indicat în cel de-al doilea raport. Spre deosebire de raportul anterior din 22 septembrie 2021, Polonia raportează în prezent cheltuieli publice totale pentru măsurile prevăzute în decizia de punere în aplicare a Consiliului mai mici decât suma acordată de Consiliu. Această diferență a apărut în urma revizuirilor datelor (din cauza unui decalaj de timp în raportarea datelor privind execuția) pentru unele măsuri și poate fi atribuită redresării economice mai puternice decât se preconizase. Cu toate acestea, suma deja plătită (8,2 miliarde EUR) rămâne mai mică decât cea a cheltuielilor publice totale raportate de Polonia (10,3 miliarde EUR). Comisia colaborează cu autoritățile naționale pentru a discuta posibile soluții, inclusiv amânarea plății fondurilor rămase.

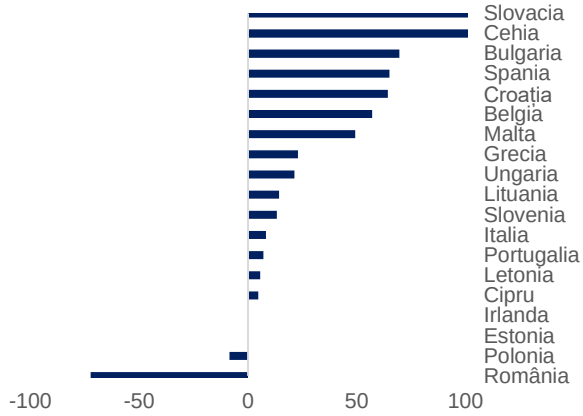
În România, deficitul de absorbție identificat în primul și în al doilea raport rămâne ridicat (aproape două treimi din suma plătită). Acest deficit este cauzat de un impact al pandemiei mai scăzut decât cel preconizat asupra economiei României și de o redresare mai puternică decât se preconizase. Autoritățile naționale au propus includerea unor măsuri suplimentare (eligibile pentru SURE) pentru a reduce acest deficit. Dialogul tehnic cu Comisia este în curs de desfășurare.

Absorbția nu va mai fi o problemă în două state membre în care a fost identificat un deficit de absorbție în cel de-al doilea raport semestrial. Raportul anterior a indicat un deficit moderat și, respectiv, ușor între costul măsurilor care au fost incluse în decizia de punere în aplicare a Consiliului și suma totală acordată în cadrul SURE în Portugalia și Cipru. În prezent, ambele țări raportează cheltuieli efective care depășesc suma acordată, ca urmare a adoptării unor noi măsuri eligibile în Portugalia și ca urmare a extinderii măsurilor în Cipru.

Decizia inițială de punere în aplicare a Consiliului pentru Portugalia a fost modificată în ianuarie 2022 astfel încât să includă măsuri eligibile suplimentare. Pentru a absorbi întreaga sumă acordată în 2020, modificarea deciziei de punere în aplicare a Consiliului a adăugat trei măsuri eligibile, care au fost deja puse în aplicare și sunt eligibile pentru finanțare în cadrul

SURE[13]. Modificarea deciziei de punere în aplicare a Consiliului a fost aprobată de Consiliu la 25 ianuarie 2022, pe baza unei propuneri a Comisiei din 4 ianuarie 2022[14].

Graficul 3: Excedentul de cheltuieli publice planificate și efectuate pentru măsurile eligibile, comparativ cu cuantumul împrumutului (% din cuantumul împrumutului)

Sursa: *raportările statelor membre*
Notă: Cheltuielile publice se referă la cheltuielile raportate, neajustate pentru limita de concentrare, legate de măsurile prevăzute în deciziile de punere în aplicare ale Consiliului, excluzând fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI). Unele state membre (Estonia, Slovenia) au întrerupt raportarea cu privire la măsurile eligibile în cadrul SURE, deoarece nu mai utilizează asistența financiară SURE pentru a finanța aceste măsuri, suma acordată fiind deja depășită.

2.2 Măsuri naționale: scheme privind reducerea timpului de muncă sau măsuri similare sprijinite de SURE

Mai mult de jumătate din cheltuielile publice totale pentru măsurile eligibile în cadrul SURE au fost alocate schemelor privind reducerea timpului de muncă. Din totalul cheltuielilor publice pentru măsurile eligibile în cadrul SURE, 52 % au fost alocate schemelor privind reducerea timpului de muncă finanțate de 16 dintre cele 19 state membre care beneficiază de SURE. Un procent suplimentar de 32 % a fost alocat pentru „măsuri similare” destinate lucrătorilor independenți[15]. Un procent de 9 % a fost alocat schemelor de subvenții salariale, iar 2 % din cheltuielile totale au fost alocate „altor” măsuri similare de sprijinire a menținerii

[13] Măsurile suplimentare cuprind: o schemă de sprijin pentru lucrătorii care desfășoară o activitate independentă, lucrătorii care nu au acces la alte mecanisme de protecție socială și managerii ale căror venituri au fost afectate în mod deosebit de pandemia de COVID-19; o schemă de sprijin social pentru artiști, autori, tehnicieni și alți profesioniști din domeniul artelor; angajarea de personal medical suplimentar și efectuarea de ore suplimentare în cadrul Serviciului Național de Sănătate.

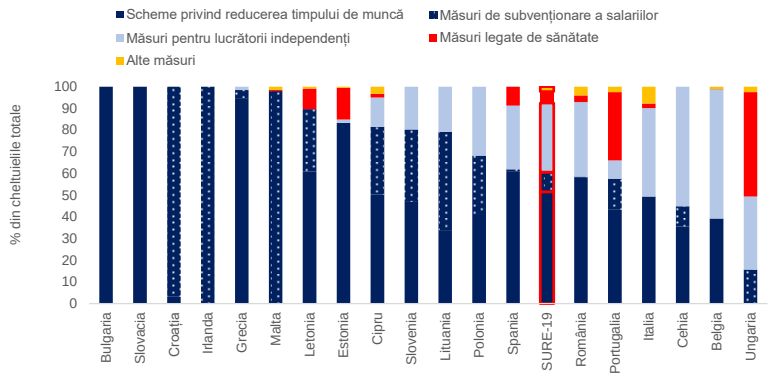
[14] Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/99 a Consiliului din 25 ianuarie 2022 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1354 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Portugheze în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, JO L 17, 26.1.2022, p. 47.

[15] Această constatare se bazează pe analiza Comisiei, care clasifică măsurile raportate de statele membre în funcție de tip.

locurilor de muncă și a veniturilor lucrătorilor[16]. Nouă state membre au utilizat asistența financiară SURE doar pentru măsuri privind piața forței de muncă (a se vedea graficul 4).

Caracterul subsidiar al cheltuielilor legate de sănătate este confirmat. Doar 5 % din cheltuielile totale au fost cheltuite sau se preconizează că vor fi cheltuite pentru măsuri legate de sănătate. Zece dintre cele 19 state membre nu au recurs la sprijinul SURE pentru a finanța măsuri legate de sănătate.

Graficul 4: Cheltuieli publice pentru măsuri eligibile în cadrul SURE, pe tip de cheltuieli

Sursa: *raportările statelor membre*
Notă: A se vedea raportul privind SURE din martie 2021 pentru mai multe detalii privind cheltuielile legate de sănătate ale Ungariei.

Ungaria a solicitat sprijin suplimentar pentru a extinde măsurile existente și pentru a finanța o măsură nouă. Împrumutul va ajuta Ungaria să acopere costurile unei noi scheme de sprijin pentru venit destinate lucrătorilor independenți și ale unei extinderi a facilităților fiscale acordate întreprinderilor pentru a menține locurile de muncă, introduse ca răspuns la pandemia de coronavirus. Noua schemă temporară se adresează antreprenorilor fără angajați, care nu sunt eligibili pentru subvenții salariale în cadrul schemei sectoriale de salarizare și care lucrează în sectoarele afectate de măsurile de limitare a mișcării persoanelor. Aceștia pot primi o remunerație unică egală cu salariul minim lunar garantat, cu condiția să își mențină activitățile timp de cel puțin două luni de la încheierea preconizată a stării de urgență. Restul sprijinului este acordat pentru extinderea facilităților fiscale (pentru contribuțiile angajatorului la asigurările sociale, contribuțiile pentru formare, impozitul pe întreprinderile mici și impozitul forfetar pentru micii contribuabili) pentru sectoarele cele mai afectate de pandemie.

[16] Schemele de subvenții salariale sunt scheme de menținere a locului de muncă similare cu schemele privind reducerea timpului de muncă, dar diferă prin faptul că plățile nu sunt calculate în funcție de ore (nelucrate), ci corespund mai degrabă unei sume forfetare sau unei proporții din salariul total.

2.3 Acoperirea SURE în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și firmele

Se estimează că aproximativ 31 de milioane de persoane și 2½ milioane de firme au fost sprijinite de SURE în 2020. Raportările din ianuarie 2021 ale statelor membre confirmă cifrele din cel de-al doilea raport privind SURE. Aceasta reprezintă aproape 30 % din totalul locurilor de muncă și un sfert din totalul firmelor din statele membre beneficiare[17]. Estimarea privind ocuparea forței de muncă cuprinde aproximativ 22¼ milioane de angajați și 8¾ milioane de lucrători independenți. Graficele 5 și 6 prezintă o defalcare pe state membre a acoperirii SURE. Aceste estimări nu includ persoanele sprijinite prin măsuri legate de sănătate în cadrul SURE și, prin urmare, ar putea fi considerate prudente[18].

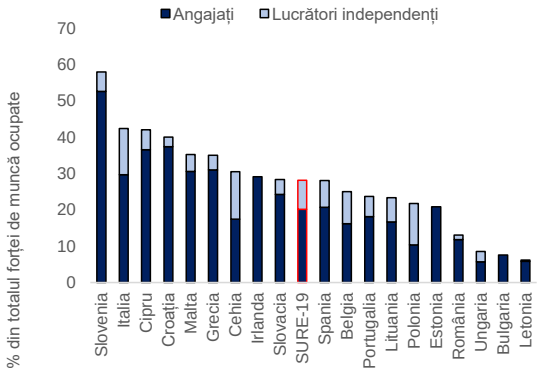
Firmele mici au fost principalii beneficiari ai sprijinului SURE. Pandemia de COVID-19 a determinat o trecere de la utilizarea schemelor privind reducerea timpului de muncă în principal de către firmele mari înainte de pandemie la utilizarea acestora cu precădere de către firmele mici în timpul pandemiei, întrucât schemele au fost adoptate în principal de sectorul serviciilor (în special hoteluri și restaurante) și de sectorul comerțului cu amănuntul, mai degrabă decât de industria prelucrătoare[19]. Marea majoritate a firmelor acoperite de SURE au fost firme mici (graficul 6). Sprijinul a fost acordat în primul rând firmelor din sectorul serviciilor, deși industria prelucrătoare a beneficiat în continuare de un sprijin semnificativ (estimat la aproximativ o treime din cheltuielile SURE). Sectoarele cu cea mai mare pondere a cheltuielilor au fost: i) comerțul cu ridicata și cu amănuntul, ii) serviciile de cazare și alimentație publică și (iii) industria prelucrătoare (a se vedea graficul 7). Multe state membre au oferit, în cadrul deciziilor de punere în aplicare ale Consiliului, sprijin și pentru alte sectoare, de exemplu sectorul cultural, cu măsuri specifice.

[17] Această estimare corespunde persoanelor și firmelor care au beneficiat, la un moment dat, de scheme privind reducerea timpului de muncă sau de măsuri similare sprijinite de SURE. Numitorii se bazează pe tabelele de raportare transmise de statele membre. Numărul total de firme cuprinde firme cu cel puțin un angajat.

[18] În plus, în unele state membre, a existat o suprapunere semnificativă între beneficiarii sprijinului în cadrul diferitelor măsuri, pentru care nu s-a putut efectua o ajustare adecvată. În astfel de cazuri, statelor membre li s-a solicitat să raporteze numai acoperirea celei (celor) mai mari dintre măsuri, pentru a se evita dubla contabilizare. Prin urmare, acoperirea reală poate fi chiar mai mare.

[19] Comisia Europeană (2020): „Labour Market and Wage Developments in 2020” („Evoluțiile pieței forței de muncă și ale salariilor în Europa în 2020”), capitolul 3, „Policy developments” (Evoluții ale politicilor). https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=23268&langId=en. O analiză mai aprofundată este disponibilă în cel de-al doilea raport privind SURE.

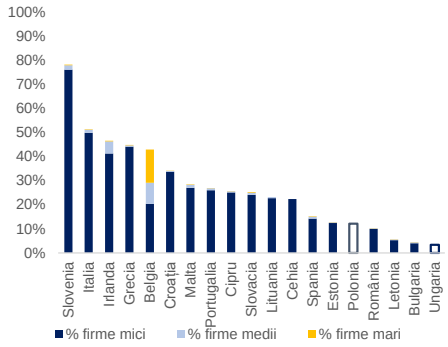
Graficul 5: Lucrători sprijiniți de SURE în 2020 (% din totalul forței de muncă ocupate)

Sursa: *raportările statelor membre*

Notă: Cifrele referitoare la acoperire și cifrele totale referitoare la ocuparea forței de muncă sunt cele raportate de statele membre.

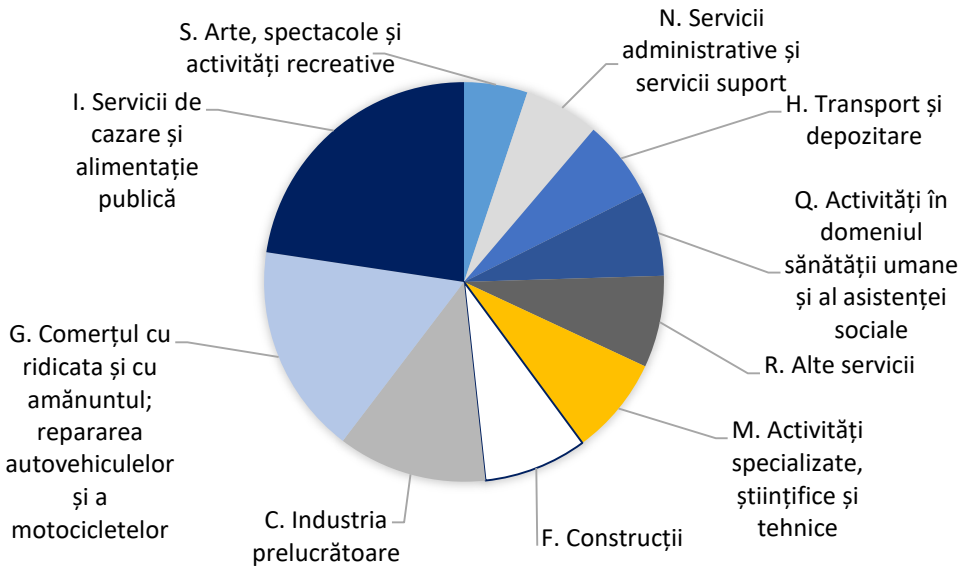
Graficul 6: Firme sprijinite de SURE în 2020, pe dimensiune (% din totalul firmelor)

Sursa: *raportările statelor membre*

Notă: Totalul firmelor nu include firmele cu zero angajați. Se presupune că distribuția firmelor se aplică acoperirii din 2020. Polonia și Ungaria nu au raportat cu privire la dimensiunea firmelor. Firmele mici sunt cele cu mai puțin de 50 de angajați, firmele mijlocii – cele cu 50-250 de angajați, iar firmele mari – cele cu peste 250 de angajați.

Graficul 7: Acoperirea sectorială a SURE

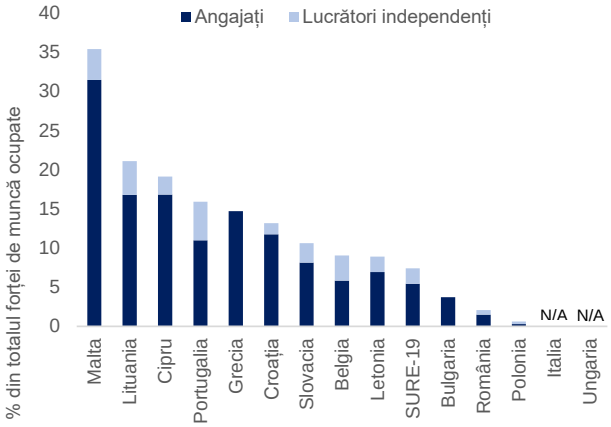
Sursa: *raportările statelor membre*

Notă: Statele membre raportează cele trei sectoare care au beneficiat cel mai mult de SURE, precum și ponderea cheltuielilor alocate sectoarelor respective. Acest grafic prezintă ponderea medie a cheltuielilor statelor membre în fiecare sector. Dacă un sector nu este menționat, se presupune că acesta primește o parte egală din cheltuielile reziduale. Șase state membre nu raportează ponderea cheltuielilor alocate primelor trei sectoare: se presupune că sectorul cel mai mare obține 50 % din totalul cheltuielilor, al doilea 30 %, iar al treilea 20 %. Aceste cifre corespund mediilor din statele membre care au raportat ponderea cheltuielilor.

SURE a continuat să protejeze locurile de muncă în timpul redresării inegale din 2021, sprijinind aproximativ 3 milioane de persoane și peste 400 000 de firme. Aceasta înseamnă aproape 2½ milioane de angajați și peste 600 000 de lucrători independenți, ceea ce reprezintă peste 6 % din totalul locurilor de muncă și peste 10 % dintre firmele din cele 13 state membre beneficiare care au continuat să utilizeze SURE în 2021 (graficele 8 și 9)[20]. Valurile ulterioare ale pandemiei au impus multor state membre să reintroducă măsuri de sprijin economic în diferite etape pe parcursul anului 2021. Deși impactul economic al acestor valuri a fost mai mic decât impactul primului val, unele state membre și sectoare au fost mai afectate decât altele. Impactul asupra ocupării forței de muncă a fost atenuat prin măsuri sprijinite de SURE, inclusiv prin suplimentări pentru a face față celui de-al doilea val la începutul anului 2021.

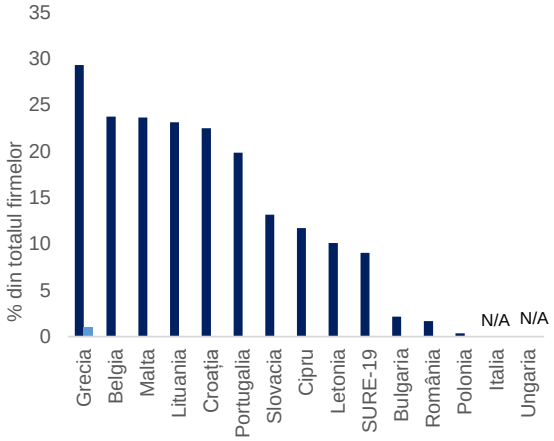
[20] Statele membre care și-au cheltuit întreaga asistență financiară SURE în 2020 nu sunt incluse aici: Cehia, Estonia, Spania, Irlanda, Croația și Slovenia. Totuși, multe dintre aceste state membre au continuat sau și-au adaptat măsurile relevante și le-au finanțat din alte surse. Această estimare se bazează pe raportări incomplete, întrucât unele state membre (Italia, Ungaria) nu au raportat date privind acoperirea pentru 2021.

Graficul 8: Lucrători sprijiniți de SURE în 2021 (% din totalul forței de muncă ocupate)

Sursa: *raportările statelor membre*
Notă: Statele membre care au cheltuit asistența financiară SURE până la sfârșitul anului 2020 nu sunt incluse. „Nu se aplică" (n/a) se referă la statele membre (Italia și Ungaria) care nu au raportat acoperirea pentru 2021.

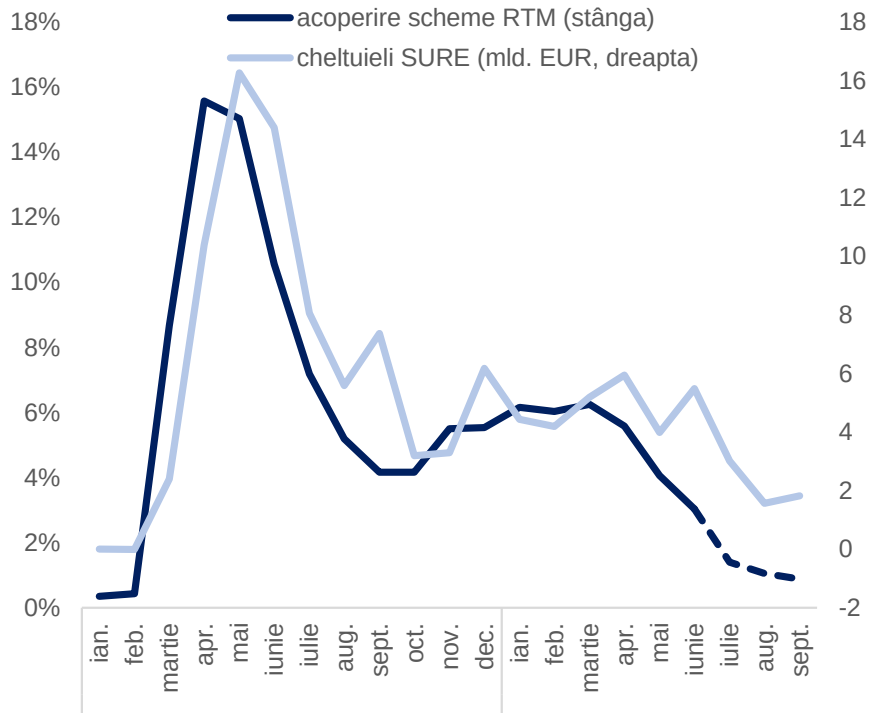
Graficul 9: Firme sprijinite de SURE în 2021 (% din totalul firmelor)

Sursa: *raportările statelor membre*
Notă: Totalul firmelor nu include firmele cu zero angajați. „Nu se aplică" (n/a) se referă la statele membre (Italia și Ungaria) care nu au raportat acoperirea pentru 2021.

Deși a scăzut cu timpul, recurgerea la sprijin pentru scheme privind reducerea timpului de muncă a rămas substanțială în 2021. Deși nivelul maxim al măsurilor de reducere a timpului de muncă atins în timpul primului val al pandemiei din martie-aprilie 2020 rămâne fără precedent, un număr considerabil de lucrători au beneficiat în continuare de sprijin pentru reducerea timpului de muncă (sau de scheme similare de păstrare a locurilor de muncă), în special în prima jumătate a anului 2021. Cheltuielile SURE urmează îndeaproape ponderea angajaților vizați de schemele privind reducerea timpului de muncă (graficul 10). Scăderea treptată a utilizării sprijinului pentru reducerea timpului de muncă reflectă redresarea economică în curs, susținută de desfășurarea cu succes a campaniilor de vaccinare. Din păcate, indisponibilitatea datelor după luna septembrie 2021 pentru marea majoritate a țărilor nu permite încă evaluarea impactului posibil al apariției variantei Omicron a virusului SARS-CoV-2 asupra schemelor privind reducerea timpului de muncă.

Graficul 10: Ponderea angajaților care au beneficiat de scheme de reducere a timpului de muncă și de scheme asimilate

Sursa: *Raportul de monitorizare al EMCO-CPS privind situația ocupării forței de muncă și situația socială în urma epidemiei de COVID-19 (iarna anului 2022).*

Notă: Nu sunt disponibile date privind numărul de angajați sprijiniți din Cehia. Informații parțiale disponibile după luna iunie 2021: nu sunt disponibile date privind numărul de angajați sprijiniți din Italia după luna iunie și din Belgia după luna august.

Participarea femeilor și a tinerilor la schemele privind reducerea timpului de muncă a crescut în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19. Această concluzie se bazează pe cel de-al doilea raport (publicat în septembrie 2021), fără a fi disponibile actualizări. Acest lucru reflectă, în primul rând, schimbarea structurii sectoriale a sprijinului, de la industria prelucrătoare și construcții la servicii și comerț cu amănuntul, adică sectoare cu o pondere relativ mai mare a femeilor și a tinerilor la nivelul forței de muncă[21]. În timp ce ponderea femeilor a crescut la aproximativ jumătate dintre locurile de muncă afectate de reducerea timpului de muncă, ponderea tinerilor a rămas limitată.

[21] Comisia Europeană (2020): „Labour Market and Wage Developments in 2020" („Evoluțiile pieței forței de muncă și ale salariilor în Europa în 2020"), capitolul 3, „Policy developments" (Evoluții ale politicilor). https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=23268&langId=en. În Italia și Belgia, în medie, ponderea femeilor care au beneficiat de aceste scheme s-a dublat după luna martie 2020, în timp ce ponderea lucrătorilor tineri beneficiari a crescut de la 1,6 % la 5,7 % în Italia și de la 6,7 % la 7,6 % în Belgia. Ponderea femeilor și a lucrătorilor tineri implicați în schemele privind reducerea timpului de muncă a fost, de asemenea, ridicată în Letonia, România, Portugalia și Estonia.

III. ANALIZĂ PRELIMINARĂ A IMPACTULUI SURE

Această secțiune actualizează analiza prezentată în rapoartele semestriale SURE anterioare cu privire la impactul SURE asupra ocupării forței de muncă și a finanțelor publice, utilizând și rezultatele sondajului Eurobarometru.

3.1 Estimarea impactului SURE asupra șomajului

Această secțiune oferă o evaluare actualizată a impactului SURE asupra șomajului în statele membre beneficiare. Obiectivul SURE este de a ajuta statele membre să mențină locurile de muncă ale angajaților și ale lucrătorilor independenți pe parcursul pandemiei de COVID-19, protejând astfel veniturile din muncă (efect de „menținere a locurilor de muncă" în momentul impactului). De asemenea, acesta facilitează o redresare rapidă după depășirea perioadei de pandemie, deoarece firmele și-au păstrat angajații și competențele, iar lucrătorii independenți sunt pregătiți să își reia activitatea („efect de revenire" după impact). Evaluarea prezentată aici se axează pe relația dintre producție și șomaj de la începutul pandemiei. Rezultatele sunt informative, dar cifrele trebuie interpretate cu prudență din motive metodologice. În primul rând, este dificil să se conceapă un scenariu contrafactual al performanței pieței muncii în absența SURE. În al doilea rând, relația dintre producție și ocuparea forței de muncă este afectată de o gamă largă de factori, printre care și SURE. Alți factori sunt legați de faptul că persoanele nu au putut să caute în mod activ un loc de muncă sau au fost descurajate să facă acest lucru din cauza încetării activităților în multe sectoare ale economiei.

Creșterea șomajului în 2020 în statele membre beneficiare a fost semnificativ mai mică decât se preconizase. Măsurile de politică rapide și semnificative luate în 2020 pentru soluționarea crizei provocate de pandemia de COVID-19 au atenuat impactul scăderii producției asupra șomajului, comparativ cu reacția estimată a șomajului la PIB observată în trecut (a se vedea graficul 11)[22]. Creșterea ratelor șomajului a fost, în majoritatea țărilor, sub așteptări[23]. Aceste constatări confirmă rezultatele anterioare prezentate în primul și în cel de-al doilea raport semestrial privind SURE[24].

Măsurile adoptate pentru sprijinirea politicilor, printre care și SURE, au contribuit efectiv la prevenirea șomajului pentru 1½ milioane de persoane în 2020 în statele membre

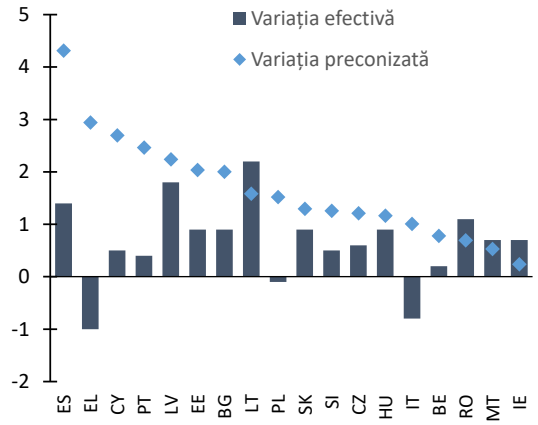
[22] Impactul evoluțiilor la nivelul creșterii economice asupra șomajului este deseori menționat în literatura economică sub denumirea de „Legea lui Okun". Mai mult o „regulă empirică generală" decât o relație bazată pe teorie, Legea lui Okun sugerează că o diminuare a creșterii producției cu un procent cuprins între 2 % și 3 % se asociază unei creșteri cu un punct procentual a ratei șomajului [a se vedea Okun, A.M., „Potential GNP: Its measurement and significance" („PNB-ul potențial: măsurarea și semnificația sa"), Proceedings of the Business and Economic Statistics Section, American Statistical Association, 1962].

[23] În Italia, Grecia și Polonia, rata șomajului chiar a scăzut în 2020.

[24] Principalele noastre constatări sunt valabile și atunci când se înlocuiește variația ratei șomajului cu variația ratei ocupării forței de muncă (și anume, ocuparea forței de muncă în rândul populației în vârstă de muncă). Această specificare este o modalitate de a corecta variația la nivelul forței de muncă, care afectează indicatorii privind șomajul. Pentru mai multe detalii, a se vedea *Raportul trimestrial privind zona euro*, secțiunea III, *vol. 20, nr. 2*, Comisia Europeană (2021). *Croația nu este inclusă din motive de disponibilitate a datelor.*

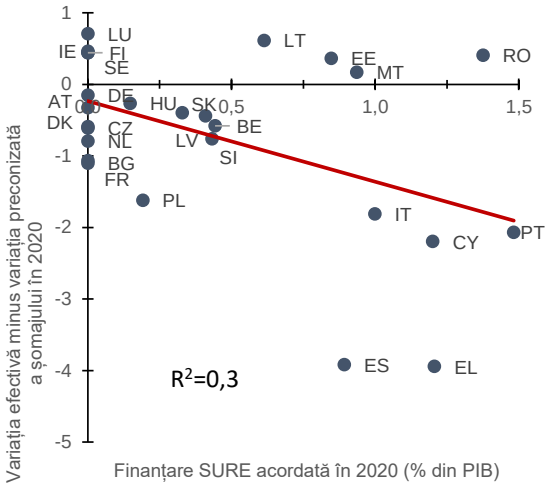
beneficiare ale instrumentului SURE[25]**.** Această cifră este confirmată de cel de-al doilea raport. Astfel cum se menționează în acesta, creșterea sub așteptări a șomajului poate fi atribuită parțial utilizării pe scară largă a schemelor privind reducerea timpului de muncă, în special în statele membre beneficiare ale instrumentului SURE. La nivel de țară, cu cât suma primită prin SURE în 2020 a fost mai mare, cu atât creșterea șomajului a fost mai moderată, în timp ce unele state membre care nu sunt beneficiare au reușit să își utilizeze condițiile excelente de finanțare pentru a gestiona scheme ample privind reducerea timpului de muncă (graficul 12). Se estimează că aceste măsuri referitoare la piața forței de muncă, în special schemele privind reducerea timpului de muncă, împreună cu alte răspunsuri politice la pandemie, au redus rata șomajului în statele membre beneficiare ale instrumentului SURE cu aproximativ 1 punct procentual comparativ cu creșterea preconizată a șomajului. Această reducere corespunde unui număr de aproximativ 1½ milioane de persoane care au evitat șomajul în timpul epidemiei de COVID-19 în statele membre beneficiare ale instrumentului SURE[26].

Graficul 11: Variația efectivă comparativ cu variația preconizată a ratelor șomajului în statele membre beneficiare ale instrumentului SURE în 2020

Sursa: *AMECO și calcule proprii.*
Notă: axa y: Variația preconizată a ratelor șomajului corespunde previziunii obținute dintr-un model de regresie specific fiecărei țări pentru perioada 1999-2019. Analiza se bazează pe o abordare de tipul Legii lui Okun, în care variabila dependentă reprezintă variația ratei șomajului, iar variabila independentă se referă la rata de creștere a PIB-ului real. Variația efectivă a ratei șomajului provine din COM AF 2021.

Graficul 12: Relația dintre variația ratei șomajului și finanțarea acordată în cadrul SURE în 2020

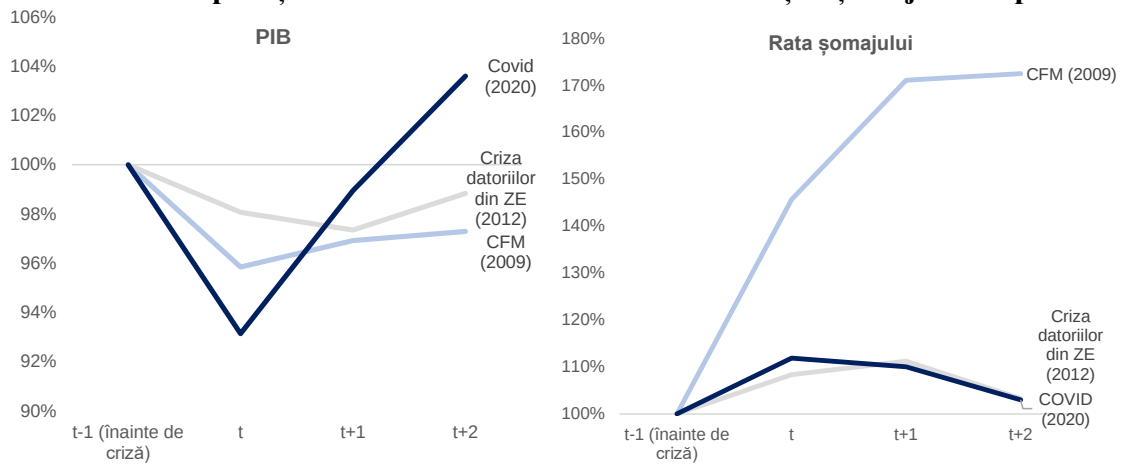
Sursa: *AMECO și calcule proprii.*
Notă: axa y: Variația preconizată a ratelor șomajului rezultă din modelul de regresie specific fiecărei țări explicat în nota la graficul 11.

[25] Aceasta înseamnă că, deși 31 de milioane de persoane au fost sprijinite de SURE, se estimează că 1½ milioane de persoane ar fi devenit șomere în lipsa sprijinului.

[26] Constatarea este derivată din modelul de regresie prezentat în graficul 11. Aceasta presupune că forța de muncă efectivă este aceeași cu cea preconizată.

Protecția locurilor de muncă în primii doi ani de pandemie a sprijinit o redresare mai rapidă decât în crizele anterioare. În primul rând, în 2021, atât PIB-ul, cât și șomajul au revenit la un nivel mai apropiat de nivelurile anterioare crizei în statele membre beneficiare ale instrumentului SURE, comparativ cu criza financiară mondială și cu criza din zona euro după aceeași perioadă (a se vedea graficul 13). Acest lucru s-a întâmplat în pofida valurilor ulterioare ale pandemiei, care au necesitat reintroducerea restricțiilor în cursul anului. În contextul redresării continue a ocupării forței de muncă, rata șomajului a scăzut sub rata anterioară pandemiei, atingând un nivel record de 6,4 % în UE. Numărul total de ore lucrate a crescut, reflectând în mare măsură o reducere suplimentară a utilizării schemelor de menținere a locurilor de muncă, dar rămâne cu 1 % mai scăzut decât înainte de pandemie. În al doilea rând, potrivit previziunilor din iarnă[27], creșterea economică va continua în 2022 și va depăși cu mult redresarea observată în aceeași etapă după crizele anterioare, când PIB-ul a rămas cu mult sub nivelul anterior crizei[28]. Acest lucru sugerează că menținerea legăturii dintre forța de muncă disponibilă și firme prin intermediul schemelor privind reducerea timpului de muncă și al unor măsuri similare a contribuit la sprijinirea unei redresări rapide, în pofida situației epidemiologice dificile.

Graficul 13: Comparație istorică între redresarea PIB-ului și a șomajului după o criză

Sursa: *AMECO (utilizând previziunile Comisiei din toamna anului 2021), Eurostat*

Notă: Sunt prezentate PIB-ul agregat și rata medie a șomajului pentru statele membre beneficiare ale instrumentului SURE. Perioada t-1 se referă la anul anterior crizelor respective, și anume t+2 pentru criza provocată de pandemia de COVID-19 se referă la 2022. t=2009 pentru criza financiară mondială (CFM); t=2012 pentru criza datoriilor din zona euro (ZE).

[27] Această analiză se bazează pe previziunile Comisiei din iarna anului 2022, a căror dată-limită a fost 1 februarie. Prin urmare, previziunile nu au inclus evoluțiile legate de invadarea Ucrainei de către Rusia.

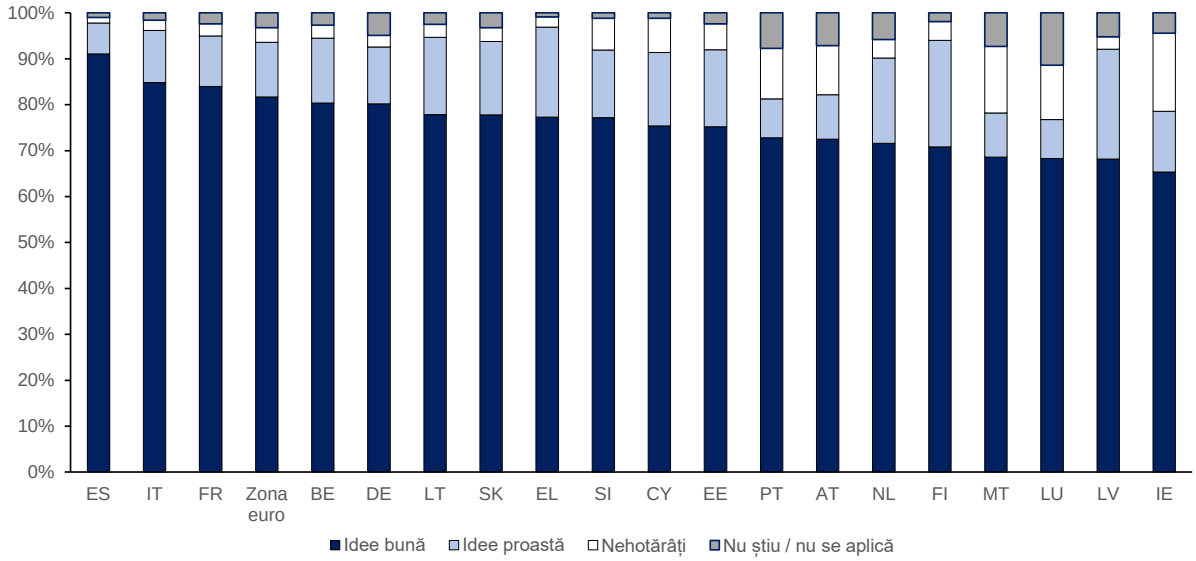
[28] Cu toate acestea, redresarea a fost inegală. Ocuparea forței de muncă în sectoarele în care contactele între oameni sunt frecvente a reprezentat cea mai mare parte a creșterii, în timp ce ocuparea forței de muncă în industria prelucrătoare a stagnat. Nivelurile de ocupare a forței de muncă pentru lucrătorii slab calificați continuă să rămână în urmă, reflectând caracterul inegal al redresării economice.

Canalele care explică modul în care SURE a facilitat o creștere mai redusă a șomajului în 2020 și o redresare mai rapidă sunt discutate în detaliu în primul raport semestrial privind SURE. Acestea includ creșterea încrederii generale la nivelul întregii UE, sprijinul acordat schemelor privind reducerea timpului de muncă și încurajarea utilizării acestora, precum și posibilitatea oferită statelor membre de a cheltui mai mult pentru a sprijini ocuparea forței de muncă și alte politici legate de pandemie. Datele din sondajul ad-hoc prezentate în primul raport au indicat că SURE a jucat un rol în decizia unei majorități a statelor membre beneficiare de a adopta o nouă schemă privind reducerea timpului de muncă sau de a modifica o schemă existentă și au permis unora dintre statele membre să își propună obiective mai ambițioase în ceea ce privește măsuri similare schemelor privind reducerea timpului de muncă. SURE a contribuit, de asemenea, la mărirea de către statele membre a generozității sau a duratei schemelor lor de menținere a locurilor de muncă, deoarece acest instrument a susținut încrederea statelor membre de a contracta împrumuturi și de a efectua cheltuieli mai mari decât în mod normal, beneficiind de economiile la rata dobânzii obținute de UE, în pofida ratingului lor de credit mai scăzut. Efectul de sporire a încrederii este ilustrat și de rezultatele recente ale sondajului Eurobarometru, prezentate de mai jos.

SURE a beneficiat de un sprijin amplu din partea cetățenilor UE. În sondajul Eurobarometru publicat în decembrie 2021, respondenții din zona euro au fost întrebați dacă împrumuturile SURE pentru menținerea locurilor de muncă au fost o idee bună, iar 82 % dintre aceștia au răspuns afirmativ[29]. Această opinie pozitivă cu privire la SURE este valabilă atât în țările beneficiare, cât și în cele garante (a se vedea graficul 14), ceea ce reafirmă succesul instrumentului în ceea ce privește atât sprijinirea locurilor de muncă, cât și îmbunătățirea încrederii în UE.

[29] Mai precis, respondenții au fost întrebați: „Ce părere aveți despre cel mai recent sprijin financiar acordat de UE statelor membre pentru a depăși criza provocată de pandemia de COVID-19? Considerați că a fost bine sau nu să se acorde... *împrumuturi pentru a ajuta statele membre interesate să mențină locurile de muncă?”* A se vedea: https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2289.

Graficul 14: Opiniile cetățenilor UE cu privire la măsura în care împrumuturile SURE au fost o idee bună (% din totalul răspunsurilor)

Sursa: *Sondajul Eurobarometru publicat în decembrie 2021, realizat în țările din zona euro în octombrie și noiembrie 2021. A se vedea nota de subsol 25.*

3.2 Impactul financiar direct: economii estimate la rata dobânzii

Se estimează că statele membre au economisit în total 8,2 miliarde EUR la plata dobânzilor ca urmare a faptului că au primit asistență financiară prin intermediul SURE. Această sumă se bazează pe primele șapte emisiuni ale SURE, până la plata din 25 mai 2021, care a fost ultima plată înainte de data-limită a prezentului raport[30]. Prin urmare, economiile estimate la dobândă vor crește, probabil, odată cu plățile finale[31]. Aceste economii au fost generate ca urmare a faptului că împrumuturile SURE au oferit statelor membre rate ale dobânzilor mai mici decât cele pe care le-ar fi plătit dacă acestea ar fi emis ele însele datorii suverane, pe o perioadă medie de aproape 15 ani. Acest lucru se datorează ratingului de credit AAA al UE și lichidității obligațiunilor SURE[32]. Cele mai mari economii au fost înregistrate de statele membre cu ratinguri de credit mai mici.

[30] Această cifră este aceeași ca în cel de-al doilea raport privind SURE, pentru că nu s-au efectuat noi plăți între publicarea prezentului raport și cea a celui de-al doilea raport.

[31] Aceste estimări exclud orice efect suplimentar posibil de sporire a încrederii pe care noile instrumente de urgență, printre care și SURE, l-ar fi putut avea asupra încrederii agenților economici și asupra spreadului ratei dobânzii pentru împrumuturile suverane ale statelor membre.

[32] O defalcare pe state membre a economiilor la dobânzi este disponibilă în tabelul 4 din cel de-al doilea raport semestrial privind SURE. Detalii suplimentare privind metodologia pot fi găsite în secțiunea III a Raportului trimestrial privind zona euro Vol. 20, nr. 2 (2021).

IV. PERSISTENȚA EVENIMENTELOR EXCEPȚIONALE CARE JUSTIFICĂ APLICAREA REGULAMENTULUI SURE

Această secțiune se referă la persistența evenimentelor excepționale care justifică aplicarea instrumentului SURE, astfel cum se prevede în Regulamentul SURE[33].

Majoritatea statelor membre ale UE au evitat reintroducerea unor măsuri ample și stricte de izolare pe tot parcursul iernii, dar incertitudinea cu privire la virus rămâne ridicată. Răspândirea rapidă a variantei Omicron pe perioada iernii a arătat viteza cu care se poate schimba traiectoria pandemiei. Cu toate că riscul de boli grave și de deces a fost mai scăzut decât în cazul variantelor anterioare ale SARS-CoV-2, transmisibilitatea mai mare a Omicron a dus la creșterea numărului de spitalizări, a pus presiune asupra sistemelor de sănătate la nivel mondial și poate avea drept rezultat o morbiditate semnificativă, în special în rândul categoriilor vulnerabile de populație[34]. Deși majoritatea statelor membre nu au reintrodus măsuri de izolare la scară largă, anumite sectoare au continuat să fie afectate în mod deosebit de restricții la sfârșitul anului 2021 și începutul anului 2022. La data de 6 martie 2022, potrivit Centrului European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC), situația epidemiologică generală din UE/SEE se caracteriza printr-o incidență a cazurilor ridicată, dar în scădere[35]. Deși valul Omicron a atins deja nivelul maxim în majoritatea țărilor, transmiterea continuă să crească în rândul persoanelor în vârstă, la data de 6 martie fiind prognozate tendințe de creștere a mortalității în 10 țări. ECDC a observat că situația epidemiologică este de natură să suscite o îngrijorare ridicată sau foarte ridicată în 15 țări din UE/SEE. Există în continuare diferențe între țări, iar interpretarea tendințelor în ceea ce privește datele de supraveghere este în prezent dificilă din cauza regimurilor de testare care se schimbă rapid și care sunt diferite de la un stat membru la altul.

Ritmul de creștere care s-a accelerat în 2021 a încetinit la sfârșitul anului. După ce a ajuns din nou, în vara anului 2021, la nivelul de producție anterior pandemiei, economia europeană a încetinit într-o oarecare măsură din cauza creșterii bruște a numărului de infectări cu COVID-19 determinate de Omicron, a prețurilor ridicate la energie și a perturbărilor continue ale aprovizionării. Deși au fost reintroduse unele restricții, acestea au fost, în general, mai puțin stricte sau mai specifice decât în valurile anterioare. Previziunile din iarnă ale Comisiei (publicate înainte de invadarea Ucrainei) preconizau o accelerare a creșterii economice în al doilea trimestru și o creștere solidă în perioada analizată în previziuni, ceea ce ar fi condus la o creștere a PIB-ului UE cu 4,0 % în 2022 și cu 2,8 % în 2023. Previziunile privind inflația la

---

[33] Articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul SURE. În orice caz, perioada de disponibilitate a instrumentului în cursul căreia poate fi adoptată o decizie de punere în aplicare a Consiliului se încheie la 31 decembrie 2022, în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) din Regulamentul SURE. După această dată, acest sprijin poate fi prelungit de Consiliu semestrial (în cazul în care sunt încă disponibile resurse financiare), în conformitate cu articolul 12 alineatul (4).

[34] A se vedea Organizația Mondială a Sănătății: https://www.who.int/publications/m/item/enhancing-readiness-for-omicron-(b.1.1.529)-technical-brief-and-priority-actions-for-member-states.

[35] A se vedea raportul general pe țări al ECDC, săptămâna 9 din 2022: https://covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu/index.html.

nivelul UE au fost revizuite până la 3,9 % în 2022, rămânând cu mult peste obiectivul BCE de 2 %.

În prezent, perspectivele economice sunt caracterizate de o incertitudine excepțională, având în vedere situația geopolitică din Ucraina. Este probabil ca invadarea Ucrainei și consecințele acesteia asupra securității și stabilității să aibă un impact negativ asupra creșterii economice, inclusiv prin efecte asupra piețelor financiare, presiuni suplimentare asupra prețurilor la energie, blocaje persistente în lanțul de aprovizionare și efecte asupra încrederii. De asemenea, impactul actualului val de COVID-19 ar putea să dureze mai mult decât se anticipase și să perturbe și mai mult lanțurile de aprovizionare. Ambii factori ar putea duce la o inflație mai mare decât se preconizase, în cazul în care costurile suplimentare sunt transferate consumatorilor. Pe de altă parte, cererea gospodăriilor s-ar putea accelera pe fondul unor economii mari, iar Mecanismul de redresare și reziliență ar putea oferi un stimulent și mai puternic pentru investiții, deși riscurile înclină în prezent către o evoluție negativă.

Măsurile de politică au devenit din ce în ce mai specifice, fiind sprijinite de MRR pentru a facilita redresarea. Acest lucru necesită renunțarea la ajutorul temporar de urgență, cum ar fi SURE. MRR promovează o redresare generatoare de investiții și reforme de stimulare a creșterii economice, inclusiv pentru a contribui la abordarea impactului inegal al pandemiei în rândul gospodăriilor și al întreprinderilor. Recalificarea și perfecționarea reprezintă un element important în acest sens, în contextul angajamentului UE față de Pilonul european al drepturilor sociale și față de promovarea digitalizării și a tranziției verzi[36].

Întrucât instrumentul va continua să fie disponibil până la 31 decembrie 2022, asistența financiară SURE poate fi acordată în continuare pentru combaterea perturbărilor economice grave cauzate de pandemia de COVID-19. Aproximativ 5,6 miliarde EUR rămân disponibile în cadrul SURE, ceea ce reprezintă mai mult decât totalul cererilor de suplimentare depuse până în prezent de 7 state membre (3,8 miliarde EUR) în contextul unei a doua runde de cereri.

V. INFORMAȚII PRIVIND SISTEMELE NAȚIONALE DE AUDIT ȘI DE CONTROL

5.1 Obligația de raportare privind sistemele de audit și de control

Sistemele de control ale Comisiei asigură absența fraudelor între Uniune, în calitate de creditor, și statul membru, în calitate de debitor. În special, Comisia a instituit controale pentru a preveni neregulile sau fraudele în ceea ce privește *raportarea datelor de către statele membre* atunci când solicită un împrumut sau ulterior cu privire la utilizarea unui împrumut. În cazul în care se suspectează existența unor astfel de cazuri, Comisia poate aplica dispozițiile din acordul de împrumut pentru a acționa și a efectua investigații. Comisia își asumă această sarcină cu respectarea deplină a competențelor statelor membre și nu are mandatul de a evalua și a monitoriza utilizarea împrumuturilor SURE de către beneficiarii finali din statele membre. Mai

[36] A se vedea Declarația de la Porto din 8 mai 2021 și Recomandarea Comisiei referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 (EASE).

precis, SURE și punerea sa în aplicare nu ar trebui să interfereze în niciun fel cu proiectarea sistemelor naționale de securitate socială, nici în general, nici în ceea ce privește reducerea timpului de muncă, aceasta rămânând prerogativa statelor membre[37,38].

Separat de sistemele de control ale Comisiei, statele membre, în calitate de debitori, au obligația de a asigura utilizarea adecvată a fondurilor la nivel național, de a preveni neregulile și fraudele și de a recupera fondurile utilizate necorespunzător. Această obligație decurge din articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul SURE și din articolul 220 alineatul (5) din Regulamentul financiar. Mai precis, în temeiul acordului de împrumut, fiecare stat membru care beneficiază de SURE trebuie să verifice în mod regulat dacă sumele împrumutate în cadrul acestui instrument sunt utilizate în conformitate cu Regulamentul SURE, cu decizia de punere în aplicare a Consiliului și cu acordul de împrumut și să se asigure că sunt instituite măsuri adecvate de prevenire a neregulilor și a fraudelor. În cazul utilizării neregulamentare sau necorespunzătoare a sumelor împrumutate, statul membru în cauză trebuie să inițieze acțiuni în justiție pentru a recupera aceste sume. În completare, statul membru are obligația de a investiga și de a soluționa cazurile de fraudă, corupție sau orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale UE, în legătură cu gestionarea împrumutului.

Statele membre au obligația de a furniza Comisiei informații cu privire la sistemele naționale de control și de audit relevante pentru SURE, pentru a asigura respectarea obligațiilor care le revin în temeiul acordului de împrumut. În acest scop, Comisia a efectuat un sondaj ad-hoc în rândul statelor membre beneficiare la 18 ianuarie 2022. Toate statele membre au răspuns la acest chestionar. Rezumatul rezultatelor raportate de statele membre este prezentat în secțiunea 5.2.

5.2 Principalele rezultate ale chestionarului

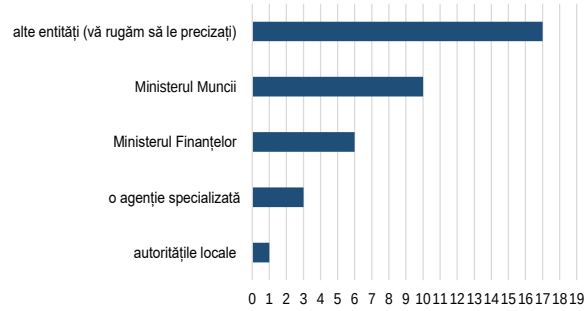
5.2.1 Instituții responsabile pentru control și audit

Structura instituțională a sistemelor naționale de control și de audit variază foarte mult de la un stat membru la altul. În aproximativ jumătate dintre statele membre, instituțiile responsabile pentru control nu sunt responsabile pentru audit. În cealaltă jumătate a statelor membre, unele instituții efectuează atât controale, cât și audituri, iar celelalte instituții efectuează fie doar controale, fie doar audituri. Controalele sunt efectuate adesea de Ministerul Muncii (10 state membre), de un alt minister (de exemplu, Ministerul Finanțelor, Ministerul Securității Sociale, Ministerul Familiei și Politicii Sociale, Ministerul Culturii), de serviciile publice de ocupare a forței de muncă, de inspectoratele de muncă, de fondurile de securitate socială sau de autoritățile fiscale (graficul 15). Cel mai adesea, auditurile sunt efectuate de un organism național suprem de audit sau de un minister (de exemplu, Ministerul Finanțelor și Ministerul Muncii) (graficul 16).

[37] În conformitate cu considerentul 13 din Regulamentul SURE, la luarea deciziei cu privire la valoarea unui împrumut, Consiliul trebuie să respecte pe deplin competențele statelor membre.

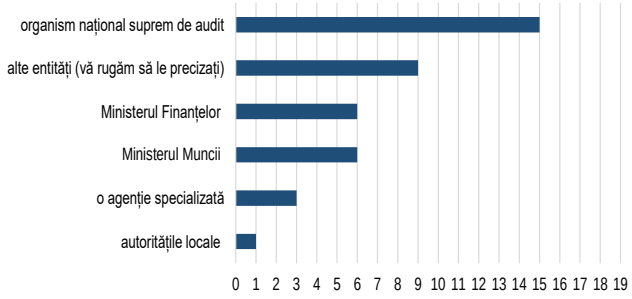
[38] A se vedea punctul 17 din Raportul Eurogrupului din 9 aprilie 2020 privind răspunsul cuprinzător în materie de politică economică la pandemia de COVID-19.

Graficul 15: Instituții responsabile pentru control (numărul de state membre)

Sursa: *chestionarele statelor membre*

Graficul 16: Instituții responsabile pentru audit
(numărul de state membre)

Sursa: *chestionarele statelor membre*

În aproape toate statele membre, instituțiile care efectuează controlul și auditul măsurilor sprijinite de SURE existau deja înainte de pandemia de COVID-19. Într-un singur stat membru au fost create instituții noi în mod special pentru măsurile sprijinite de SURE. În două state membre, au fost instituite noi sisteme de audit și de control doar pentru o anumită măsură sau pentru o parte a acesteia, în plus față de cele existente.

5.2.2. Punerea în aplicare a sistemelor de control și de audit

Toate statele membre au efectuat controale privind măsurile sprijinite în cadrul SURE. Toate statele membre au efectuat cel puțin verificări administrative/verificări documentare ale cererilor de plată pentru a se asigura că fondurile SURE sunt utilizate în conformitate cu scopul lor (graficul 17). În plus, aproape 85 % dintre statele membre au efectuat controale ex post și aproximativ jumătate dintre acestea au efectuat controale la fața locului pentru a preveni fraudele și neregulile.

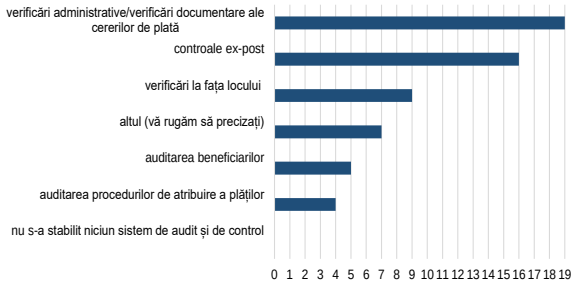
Toate statele membre au verificat îndeplinirea criteriilor de eligibilitate (graficul 18). În plus, mai mult de trei sferturi dintre statele membre au verificat dacă lucrătorii care au beneficiat de sprijin au fost menținuți la locul de muncă și dacă sprijinul a fost utilizat de beneficiari în scopul prevăzut.

Pe baza răspunsului la sondaj, statele membre trebuie să aducă clarificări suplimentare cu privire la existența și domeniul de aplicare al auditului. Mai mult de jumătate dintre statele membre au raportat că au auditat fie procedura de atribuire a plăților și/sau beneficiarii, fie au efectuat alte tipuri de audit. Deși toate statele membre au instituit controale cu privire la SURE, un stat membru a raportat că nu au fost efectuate audituri pentru măsurile sprijinite de SURE. Un alt stat membru a raportat că au fost efectuate audituri, cu excepția unor măsuri care reprezintă o proporție relativ mică din pachetul financiar total.

Toate statele membre au efectuat controale și audituri în mod sistematic, în majoritatea cazurilor pe baza unor eșantioane de risc și/sau statistice. În unele cazuri, au fost efectuate controale automate pentru toți beneficiarii prin intermediul unor sisteme informatice specifice. Opt state membre au raportat că au efectuat, de asemenea, controale și audituri ad-hoc.

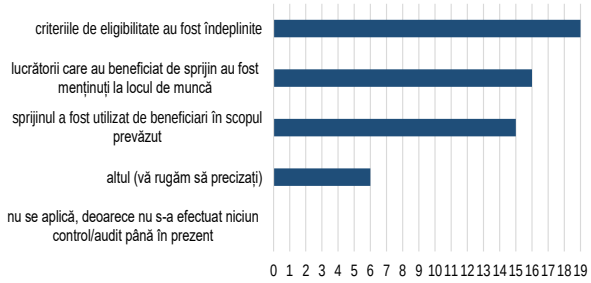
Pentru viitor, majoritatea statelor membre nu au în vedere alte controale și audituri decât cele care sunt deja în curs de desfășurare sau puse în aplicare. Doar două state membre intenționează să efectueze controale și audituri suplimentare ale măsurilor specifice în a doua jumătate a anului 2022.

Graficul 17: Tipul controalelor și al auditurilor (numărul de state membre)

Sursa: *chestionarele statelor membre*

Graficul 18: Obiectivul controalelor și/sau al auditurilor (numărul de state membre)

Sursa: *chestionarele statelor membre*

5.2.3. Incidența neregulilor sau a fraudelor și răspunsul la acestea

În toate statele membre, cu excepția unuia, controalele și auditurile au detectat cazuri de nereguli și fraude. În plus, în aproape toate statele membre au fost raportate autorităților suspiciuni de nereguli sau fraude. În toate aceste cazuri, au avut loc investigații. În cazul unor nereguli sau fraude confirmate, 13 state membre au inițiat acțiuni în justiție pentru a recupera fondurile utilizate în mod necorespunzător. În unele state membre, fondurile au fost recuperate fără acțiuni în justiție. Un stat membru a raportat că neregulile sau fraudele detectate nu au fost încă confirmate.

Statele membre au raportat tipuri similare de nereguli sau fraude. Neregulile raportate cel mai frecvent se refereau la lipsa unei scăderi sau scăderea insuficientă a cifrei de afaceri pentru a fi eligibilă pentru sprijin, la concedierea lucrătorilor în perioada de primire a subvențiilor salariale (sau la scurt timp după aceea), la neplata părții din salariu datorate de către angajator, la neplata integrală a sumei acordate angajaților și la solicitarea de sprijin pentru angajații care și-au reluat activitatea fără să întâmpine obstacole și pentru angajații care au lucrat efectiv la fel ca în condiții normale. În unele cazuri, firmele au solicitat sprijin pentru raporturi de muncă inexistente sau au utilizat sprijinul pentru lucrători nou angajați în locul angajaților existenți. În alte cazuri, firmele au solicitat mai multe măsuri în același timp, deși aveau dreptul legal la o singură măsură. De asemenea, unele firme au declarat în mod fals că tipul de activitate respectiv este eligibil pentru sprijin.

Toate statele membre și-au documentat activitatea privind neregulile sau fraudele. Statele membre documentează neregulile, printre altele, prin rapoarte de inspecție/evaluare, note, liste de verificare, foi de calcul detaliate, comunicări oficiale, dosare ale fondurilor sau dosare de audit.

VI. OBLIGAȚIILE DE RAPORTARE ÎN TEMEIUL CADRULUI UE PRIVIND OBLIGAȚIUNILE CU IMPACT SOCIAL SURE

Prezentul raport depășește obligațiile de raportare în temeiul Regulamentului SURE, respectând totodată cerința de raportare prevăzută în cadrul UE privind obligațiunile cu impact social SURE[39]. Acest cadru impune raportarea în legătură cu alocarea veniturilor din SURE, cu tipul de cheltuieli și cu impactul SURE.

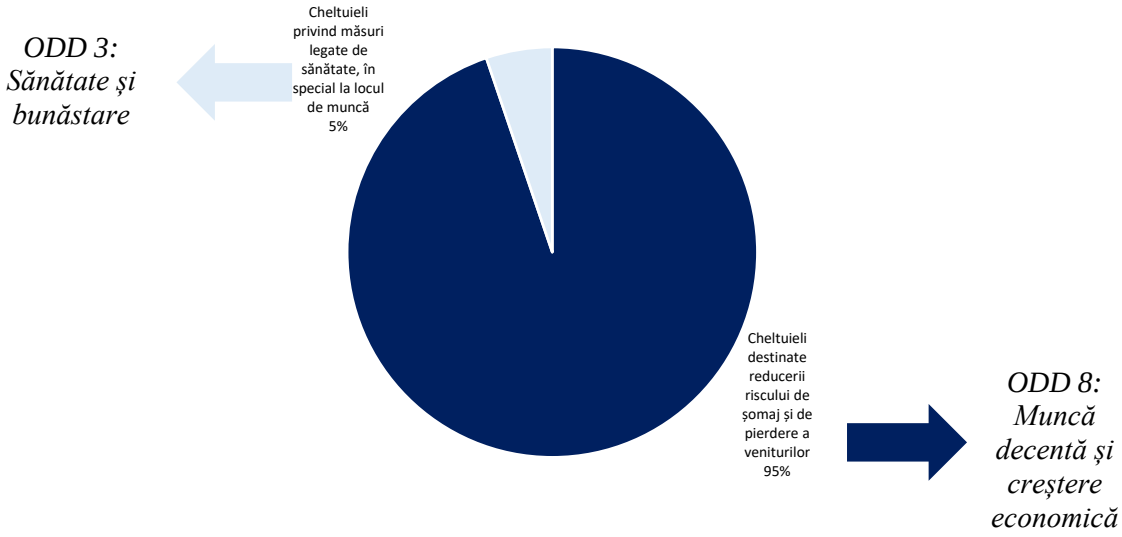
Defalcarea fondurilor SURE în funcție de statul membru beneficiar și de tipul de cheltuieli sociale eligibile este prezentată în secțiunile 1.1, respectiv 2.2. Până în februarie 2022, 95 % din cele 94 de miliarde EUR alocate fuseseră plătite statelor membre, iar 98 % din această sumă fusese deja cheltuită.

Cheltuielile publice SURE continuă să fie aliniate în mod adecvat la obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) ale ONU. O defalcare a cheltuielilor publice SURE în funcție de cheltuielile sociale eligibile, astfel cum se subliniază în cadrul privind obligațiunile sociale, arată că 95 % sunt cheltuite pentru reducerea riscului de șomaj și de pierdere a veniturilor. Astfel cum se arată în graficul 19, acest lucru sprijină ODD 8 (Muncă decentă și creștere economică). Restul de 5 % este cheltuit pentru măsuri legate de sănătate, care sprijină ODD 3 (Sănătate și bunăstare).

În secțiunile 2.3 și 3 sunt raportate informații cu privire la impactul SURE. Sunt furnizate estimări ale numărului de persoane și de firme sprijinite de SURE atât în 2020, cât și în 2021. SURE a contribuit la protejarea a aproape 1½ milioane de locuri de muncă în 2020, astfel cum se arată în secțiunea 3.1. Așa cum se arată în cel de-al doilea raport, se estimează că statele membre au economisit 8,2 miliarde EUR la plata dobânzilor.

[39] Cadrul UE privind obligațiunile cu impact social SURE definește un standard care oferă investitorilor asigurări potrivit cărora obligațiunile UE emise în baza acestui cadru vizează proiecte care servesc unui scop social real. Cadrul este, prin urmare, în conformitate cu principiile ICMA privind obligațiunile cu impact social.

Graficul 19: Cadrul privind obligațiunile cu impact social și cartografierea ODD

ANEXĂ: Detalii suplimentare privind operațiunile și plățile SURE

Tabelul A1: Plăți către statele membre în cadrul SURE (în mld. EUR)

Țara	Valoarea totală a împrumutului	Prima emisiune SURE a UE Operațiune: 20.10.2020 Plată: 27.10.2020			A 2-a emisiune SURE a UE Operațiune: 10.11.2020 Plată: 17.11.2020			A 3-a emisiune SURE a UE Operațiune: 24.11.2020 Plată: 1.12.2020	A 4-a emisiune SURE a UE Operațiune: 26.1.2021 Plată: 2.2.2021			A 5-a emisiune SURE a UE Emisiune: 9.3.2021 Plată: 16.3.2021	A 6-a emisiune SURE a UE Emisiune: 23.3.2021 Plată: 30.3.2021			A 7-a emisiune SURE a UE Emisiune: 18.5.2021 Plată: 25.5.2021			Plăți totale	% din totalul solicitat	Scadența medie
		10 ani	20 de ani	Total	5 ani	30 de ani	Total	15 ani	7 ani	30 de ani	Total	15 ani	5 ani	25 de ani	Total	8 ani	25,6 ani	Total			
Belgia	8,2							**2,0**	1,3	0,7	**2,0**		1,3	0,9	**2,2**	1,1	0,9	**2,0**	**8,2**	**100,0 %**	**14,7**
Bulgaria	0,5															0,3	0,2	**0,5**	**0,5**	**100,0 %**	**15,0**
Croația	1,0				0,3	0,2	**0,5**					**0,5**							**1,0**	**100,0 %**	**14,3**
Cipru	0,6				0,2	0,1	**0,3**		0,2	0,1	**0,2**					0,1	0,0	**0,1**	**0,6**	**100,0 %**	**14,7**
Cehia	2,0											**1,0**	1,0		**1,0**				**2,0**	**100,0 %**	**10,1**
Estonia	0,2															0,1	0,1	**0,2**	**0,2**	**100,0 %**	**15,0**
Grecia	5,3				1,0	1,0	**2,0**		0,7		**0,7**					1,6	0,9	**2,5**	**5,3**	**100,0 %**	**14,5**
Ungaria	0,7							**0,2**	0,2	0,1	**0,3**								**0,5**	**77,4 %**	**14,7**
Irlanda	2,5												1,3	1,2	**2,5**				**2,5**	**100,0 %**	**14,7**
Italia	27,4	5,5	4,5	**10,0**	3,1	3,4	**6,5**		4,5		**4,5**	**3,9**	0,7	1,2	**1,9**		0,8	**0,8**	**27,4**	**100,0 %**	**14,8**
Letonia	0,3				0,1	0,0	**0,1**		0,0	0,0	**0,1**					0,1	0,0	**0,1**	**0,3**	**100,0 %**	**14,6**
Lituania	1,0				0,2	0,1	**0,3**					**0,3**				0,2	0,2	**0,4**	**1,0**	**100,0 %**	**14,7**
Malta	0,4				0,1	0,0	**0,1**					**0,1**				0,1	0,1	**0,2**	**0,4**	**100,0 %**	**14,6**
Polonia	11,2	1,0	0,0	**1,0**					2,6	1,7	**4,3**		1,4		**1,4**	1,1	0,5	**1,6**	**8,2**	**73,3 %**	**13,0**
Portugalia	5,9							**3,0**								1,5	0,9	**2,4**	**5,4**	**91,2 %**	**14,6**
România	4,1							**3,0**											**3,0**	**73,2 %**	**14,6**
Slovacia	0,6							**0,3**				**0,3**							**0,6**	**100,0 %**	**14,9**
Slovenia	1,1				0,2	0,0	**0,2**		0,5	0,4	**0,9**								**1,1**	**100,0 %**	**14,8**
Spania	21,3	3,5	2,5	**6,0**	2,9	1,2	**4,0**			1,0	**1,0**	**2,9**	2,4	1,7	**4,1**	1,9	1,4	**3,4**	**21,3**	**100,0 %**	**14,7**
Total	**94,4**	10,0	7,0	**17,0**	8,0	6,0	**14,0**	**8,5**	10,0	4,0	**14,0**	**9,0**	8,0	5,0	**13,0**	8,1	6,0	**14,1**	**89,6**	**94,9 %**	**14,5**